



ŠIME PERIĆ

20. rujna - 13. listopada 2012.

ŠIME PERIĆ slikar i kipar

Milan Bešlić

Dobro je znano da je Šime Perić suvremeni hrvatski klasik intrigantnog i respektabilnog opusa monografski i retrospektivno sagledanog u njegovoj cjelovitosti i kritički valoriziranog u kontekstu suvremene hrvatske umjetnosti.

Prilog ovoj tvrdnji je i monografska knjiga s analitičkim prikazom djela u njegovim bitnim značajkama koju potpisuju Mladenka Šolman i Tonko Maroević. Na ove činjenice podsjećamo i u ovoj prigodi kako bismo još jednom naglasili da je riječ o autoru čije je djelo visoko vrednovano i koje se, unatoč toj činjenici, svakom svojom samostalnom izložbom otvara novim i drukčijim kritičkim interpretacijama, tumačenjima i prosudbama. Time se potvrđuje njegova stvaralačka vitalnost i duhovna radoznalost čije mutacije i u letimičnom retrospektivnom snimku, ili u studijskom sondiranju svakog segmenta čitamo kao temeljnu vrijednost prepoznatljivu u svim fazama opusa i u svakom likovnom mediju. Međutim, u tim stvaralačkim preobrazbama nećemo naći naglih promjena ili radikalnih intervencija u vlastito djelo, već prije pomno širenje tematskog polja u studijskom pristupu temi koju Perić opservira u svakom novom ciklusu minucioznim pomacima u traženju novih likovnih vrijednosti svojega izraza. Zacijelo i zato njegovo djelo određuje to "ulančavanje" kroz iznijansirane morfološke preobrazbe u ciklusima, jer se iznimna dosljednost u provedbi likovnog koncepta prepoznaje kao njegova temeljna odrednica. Ali i zato što je djelo determinirano izrazito stvaralačkim nabojeima impostiranim u njegovoj biti, generirajući promjene u morfološkim mijenama i novim slikarskim postupcima, kao i u izražavanju u drugim likovnim medijima, u gvašu, kolažu te napose u mediju kiparstva. Upravo na ovim značajkama i slijedimo njegovu razvojnu liniju jedinstvene stilske koherentnosti koja ga je kroz minula desetljeća i prometnula u egzemplarno djelo suvremene hrvatske umjetnosti. Tu je činjenicu naglasio i Tonko Maroević: "Dinamika i dijalektika opusa poznaje iznimnu upornost trošenja i obnavljanja, gotovo ponorničkog izmicanja jednosmjernom i jednoznačnom toku." Stoga i možemo primjetiti da je Perićevo djelo, rasprostrto u prostoru u retrospektivnoj cjelini ili u kronološkoj sintezi u monografskoj knjizi, jedinstveni likovni projekt čije usustavljanje čitamo kroz cikluse u njihovom "izlistavanju" kroz vrijeme i prostor.

Dio golemog opusa u svojim bitnim značajkama sadrži svaki ciklus, pa stoga tu homogenu cjelinu i možemo sagledati i u jednom njegovom tematskom "bloku" jer su u njemu amalgamirani elementi cjelovitosti. I u ovom recentnom izboru slika za samostalnu izložbu implicirano je slikarevo iskustvo iz prijašnjih ciklusa na čijim je zasadama i koncipirao ove inventivne varijacije na bliskom tematskom predlošku.

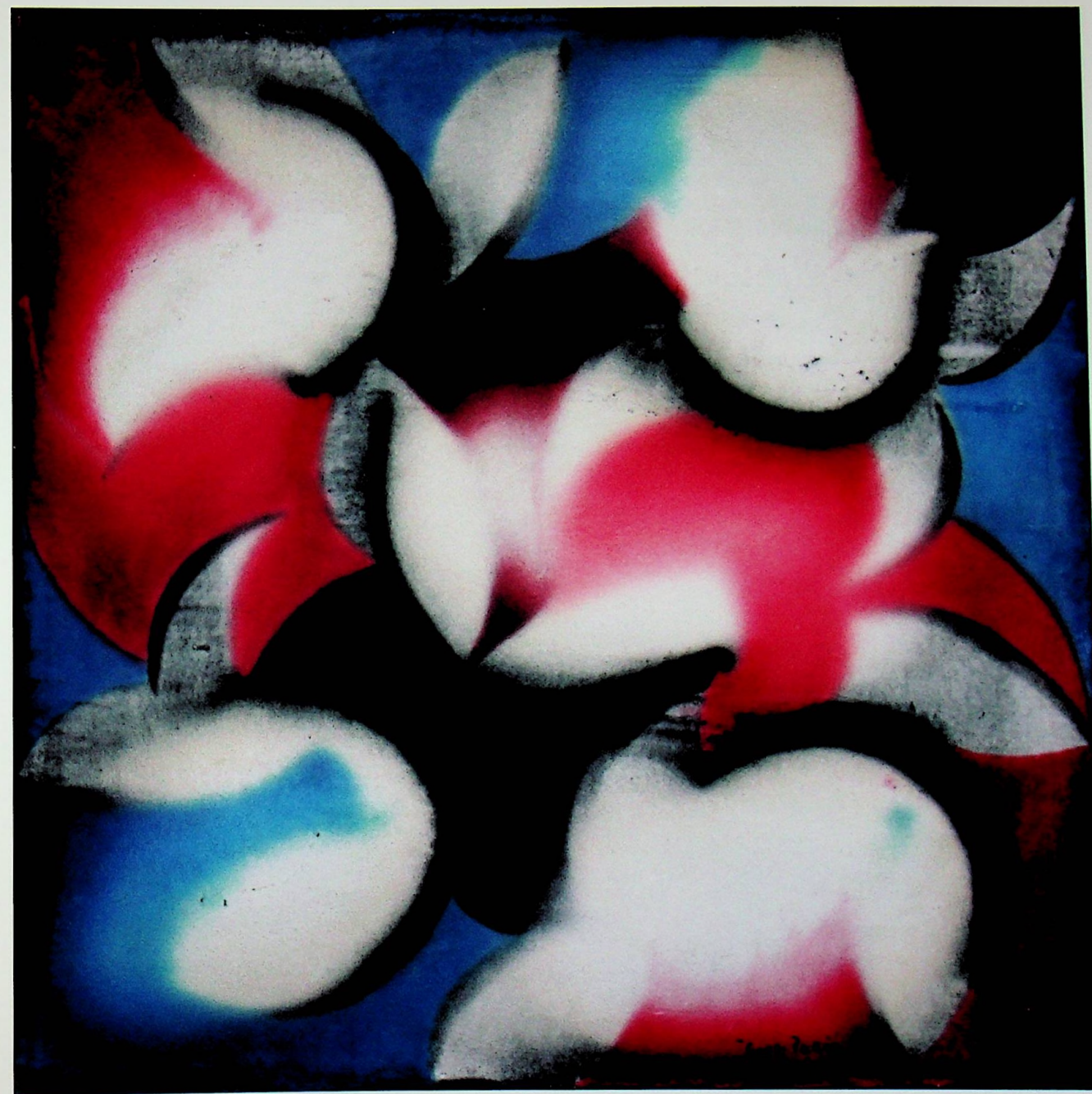
U prvom ciklusu "Osjećaj vedrine" datiranom 1986./87. godine, Šime Perić ustraje na izgrađivanju koncepta na onim istim premisama na kojima i stvarao svoju specifičnu likovnu poetiku: na istančanom osjećaju za boju i druga tvoriva, kao i na slikarskom umijeću osebnog poteza i specifične geste s autorskim obilježjima bliskom enfomelu, lirskoj apstrakciji i gestualnom slikarstvu snažnih kolorističkih naboja.

I u drugom ciklusu "Prostorne konfiguracije" rađenom poslije više od jednog desetljeća i u dužem vremenskom razdoblju, zrcali se prepoznatljivi stvaralački proces u kojemu naročito dolazi do izražaja to jedinstveno slikarsko majstorstvo apostrofirano i od kritike kao paradigmatičko na suvremnoj hrvatskoj likovnoj sceni. Oba ciklusa produhovljenim oblikovanjem pikturalne magme kružnim i gustim "nanosima" na površini, i u prožimanju iskonskih likovnih počela, otkrivaju svoju kolorističku poetiku u čvrstoj kromatskoj strukturi djela. Ove su vrijednosti i pokrenule Šimu Perića u druge i nepoznate prostore kamo ga je povela njegova stvaralačka radoznalost kako bi otkrio još jednu dimenziju svojega izraza u – mediju kiparstva.

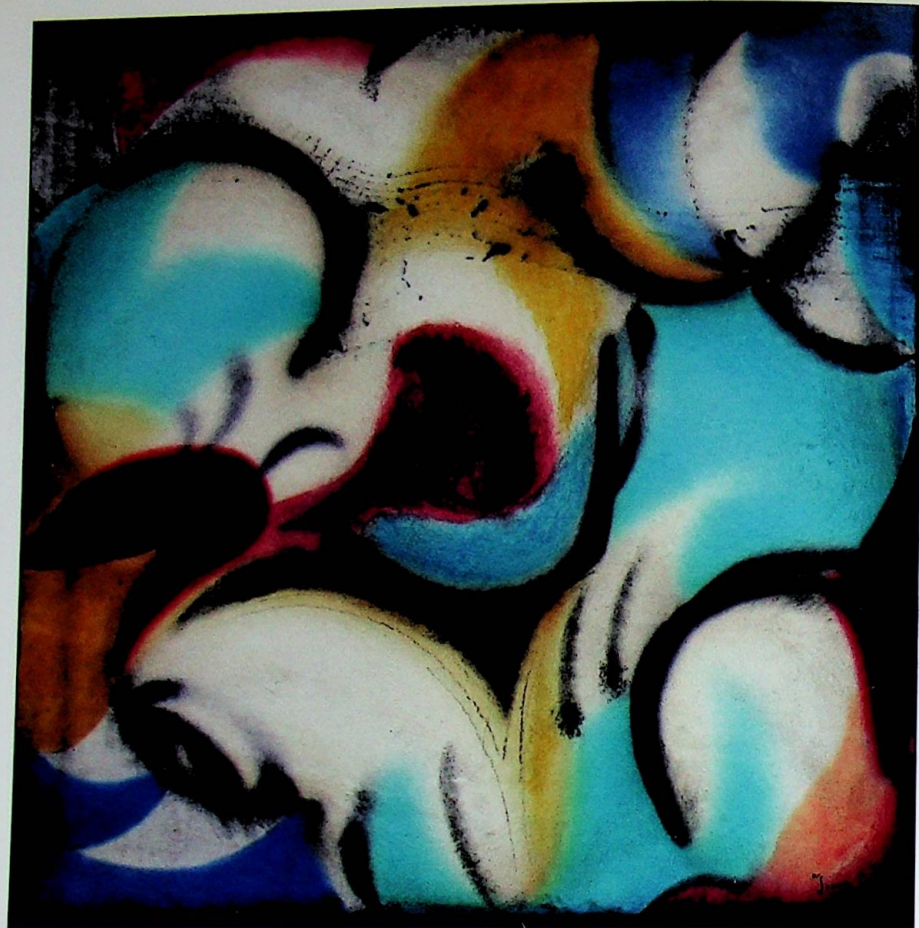
Taj njegov novi put sažeto je izrazila Mladenka Šolman: "Moderna i suvremena umjetnost obiluju primjerima raznovrsnosti individualnih opusa, dosljedno profiliranih slikarskih, kiparskih i grafičkih dionica. Njima pripada i Šime Perić. Međutim, ono što ga čini posebnim – težnja je prostornoj strukturaciji dinamičkih silnica vlastita slikarstva, traženje forme kao recipijenta njihove ostvarivosti u mediju kiparstva što mu osigurava status organske dionice u cjelini stvaralaštva".

Kada je slikar "zakoračio" u trodimenzionalni prostor, njegov je čvrsti korak postao kiparsko djelo kojim je u likovnoj punini mogao sagledati cjelovitost svojega duhovnog projekta što ga je započeo stvarati prije više desetljeća, a čije smo mijene slijedili u brojnim ciklusima i različitim medijima. I Perićevu kiparsku dionicu prirodno izraslu iz njegova slikarstva određuju bliske likovne sastavnice i njegov kiparski izraz: majstorstvo izvedbe postupkom redukcije, inventivno strukturiranje elemenata, poetika tvoriva, višeslojnost značenja. Primjerice, skulptura "Ritmovi rasta I, II, III, (2003.) u drvu sažima slikarevo iskustvo preciznog poteza i egzaktne linije okomitim rastom trodimenzionalne forme u dinamičnom ritmu prema visinama, u beskraj... Elementarnost drva čistoćom naravne boje emanira simboličkim konotacijama kroz prostor gdje su njegove snažne likovne silnice poantirane spekulativnim i duhovnim.

Upravo su ove kipareve preobrazbe potaknule i na drukčija čitanja njegova slikarstva, jer se oba medija i jezika prožimaju u jednoj autorskoj osobnosti i u istoj stvaralačkoj biti.



iz ciklusa „Osjećaj vedrine“, 1986./87., kombinirana tehnika, 60x60 cm



iz ciklusa „Osjećaj vedrine“, 1986./'87., kombinirana tehnika, 60x60 cm



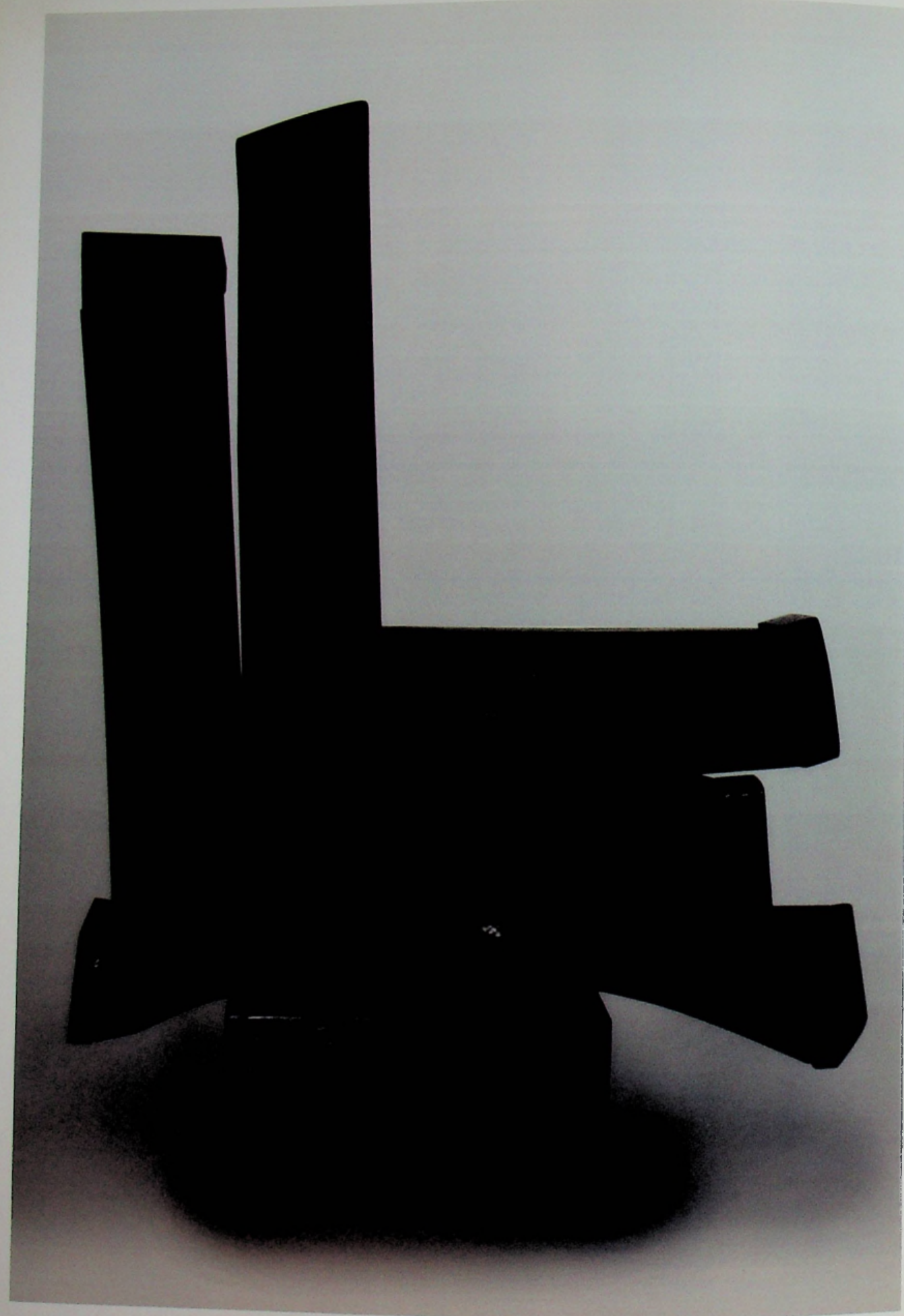
iz ciklusa „Osjećaj vedrine“, 1986./'87., kombinirana tehnika, 60x60 cm



iz ciklusa „Prostorne konfiguracije“, 1999./2012., kombinirana tehnika, 50x70 cm



iz ciklusa „Prostorne konfiguracije“, 1999./2012., kombinirana tehnika, 50x70 cm



„Zajedništvo“ III, 2003., drvo, bajc, 42x31x15,5 cm

ŽIVOTOPIS

Šime Perić rođio se 10. ožujka 1920. godine u Antofagasti (Čile). Akademiju za primijenjene umjetnosti završio je u Beogradu 1952., u klasi prof. Vase Pomorišca. Godine 1949. jedan semestar studira fresko slikarstvo na Ecole nationale Supérieure des Beaux – Arts u Parizu. Do 1965. godine bavi se kopiranjem fresaka. Od 1952. – 1957. suradnik je Majstorske radionice prof. Krste Hegedušića. Od 1957. član je grupe „Mart“, a od 1969. Galerije Forum u Zagrebu. Od 1969. – 1984. docent, potom izvanredni, te redovni profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Monografiju Šime Perića autora Tonka Maroevića (kiparstvo) i Mladenke Šolman (slikarstvo) objavila je Akademija likovnih umjetnosti i Skaner studio, Zagreb, 2003. Dobitnik je više nagrada: 1969. Naglade za slikarstvo na 5. zagrebačkom salonu; 1972. Nagrade grada Zagreba za likovni rad; 1979. Otkupne nagrade Likovne jeseni, Sombor; 1990., Republičke nagrade „Vladimir Nazor“ za životno djelo; 2004. Nagrade za životno djelo Hrvatsko društva likovnih umjetnika i 2006. Nagrade Međunarodnoga kiparskog simpozija Labin Dubrova na IX. trijenalu hrvatskog kiparstva, Gliptoteka HAZU, Zagreb.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1958. Zagreb Salon ULUH,3 .2. – 15. 4.
- 1960. Zagreb, Salon, ULUH1, 6.2. – 30. 4.
- 1971. Zagreb, Galerija Forum, 18. 1. – 8. 2.
Split Galerija umjetnina, 8. 5. – 22. 5.
- 1975. Skopje, Centar za kultura i informacij, Izložbeni salon na centarot, 4. 3. – 19. 3.
- 1976. Zagreb, Galerija Forum, prosinac
- 1977. Zadar, Moderna galerija Narodnog muzeja Zadar, (Deveti plavi salon), srpanj, kolovoz, rujan
- 1978. Hvar, Galerija na bankete, 3. 8. – 15. 8.
- 1979. Zagreb, Galerija Schira, ožujak, travanj
Split, Galerija Buvina (Mala likovna galerija čakavskog sabora), 31. 7. – 18. 8.
- 1980. Čakovec, Izložbeni salon muzeja Međimurja (Stari grad), svibanj
- 1985. Varaždin, Galerija slika, 10. 4. – 21. 4.
- 1988./89. Zagreb, Moderna galerija (monografska izložba: Slike/radovi na papiru/Skulpture 1954. – 1988.), 20. 12. 1988. – 29. 1. 1989.
- 1992. Zagreb, Galerija Forum, 12. 11. – 12. 12.
- 1995. Zagreb, Galerija Forum, 28. 11. – 16. 12.
- 1996. Milna, Galerija Cervantes, 16. 7. – 24. 7.
Omiš, Crkva Sv. Duha, 27. 7. – 5. 8.
- 1997. Pula, Galerija Galerija Vincent iz Kastva/Istarsko narodno kazalište, rujan
- 1998. Poreč, Mala galerija, 24. 6. – 11. 7.
- 1999. Orebić, Crkva Sv. Navještenja, 6. 8. 14. 8.
- 2000. Zagreb, Umjetnički paviljon (retrospektivna izložba), studeni – prosinac
- 2003. Rijeka, Galerija Kortil, 14. 4. – 1. 5.
- 2004. Dubrovnik, Galerija Sebastian, 7. 7. – 27. 7.
- 2005. Veli Lošinj, Muzejsko galerijski prostor Kula, kolovoz
Novalja, Pag, Galerija Kunkera, srpanj
Varaždin, Galerija Ajngel, 23. 9. – 9. 10.
- 2006. Šibenik, Galerija Sv. Krševana, 10. 5. 25. 5.
- 2009. Postira, Crkva Sv. Ante, 29. 5. – 5. 6.
- 2012. Zagreb, Galerija Forum, 20. 9. – 15. 10.

Sudjeluje na brojnim skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu.

POPIS IZLOŽENIH RADOVA

SLIKE

- I – IX, iz ciklusa „Osjećaj vedrine“, 1986./87.
kombinirana tehnika, 60x60 cm
- I – XI, iz ciklusa „Prostorne konfiguracije“, 1999./2012.
kombinirana tehnika, 50x70 cm

SKULPTURE

- 1. „Ujednačeni ritam“ II, 2002., drvo, bajc, 57x117,5x41 cm
- 2. „Ritmovi rasta“ I, 2003., drvo, 158 x28 cm
- 3. „Ritmovi rasta“ II, 2003., drvo, 130x11,7x34 cm
- 4. „Ritmovi rasta“ III, 2003., drvo, 71,5x13x22,8 cm
- 5. „Zajedništvo“ III, 2003., drvo, bajc, 42x31x15,5 cm
(u katalogu)
- 6. „Impuls uzleta“, 2010., drvo, bajc, 42,5x64x20 cm
- 7. „Prizemljenje“, 2011., drvo, bajc, 28x31,5x12 cm
(naslovnica)

IMPRESSUM:

Izdavač:
Kulturno informativni centar, Zagreb
Preradovićeve 5, tel. 01 48 10 714
e-mail: kic@kic.hr, www.kic.hr

Za izdavača:
Gabrijela Krmpotić Kos, v.d. ravnateljice KIC-a

Urednica kataloga:
Višnja Knezoci Dabac, voditeljica Galerije Forum

Autor predgovora:
Milan Bešlić

Likovni postav:
Šime Perić i Višnja Knezoci Dabac

Tehnički postav:
Josip Jurendić i Amel Šahinović

Fotografija:
Amel Šahinović

Oblikovanje:
Sizis d.o.o.

Tisak:
Prodigital

Naklada:
150

Izložba je ostvarena sredstvima Gradskog ureda
za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba i
sredstvima Ministarstva kulture RH, rujan 2012.